

ÅRSBERETNING

2022

ÅRSBERETNING 2022

Redaktion: Tina Dam, Natuk R. Fleischer, Kathrine Storgaard Carlsen, Qivioq Løvstrøm, Katrine Nathanielsen, Carl Christian Olsen

Beretningen omfatter aktiviteter for 2022

Oversættelse: Maybritt Lyng

Grafisk design: Michael Länger

Tryk: Nuuk offset

Forsidefoto: Aningaaq R. Carlsen, Visit Greenland

Øvrige fotos: Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit (p. 04)

Cebastian Miki Rosing (p. 06)

Aningaaq R. Carlsen, Visit Greenland (p. 12)

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit (p. 14)

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit (p. 15)

ISBN: 978-87-973972-3-7

© 2022 IPS - Rådet for Menneskerettigheder i Grønland

Denne publikation eller dele af den må reproduceres til ikke-kommerciel brug med tydelig angivelse af kilden.

Læs mere om Menneskerettigheder og IPS på www.humanrights.gl

INDHOLD

Forord af Qivioq Løvstrøm	4
IPS' årsberetning tager en ny form	5
Ufrivillige spiralopsætninger kalder på grundig undersøgelse	6
Overgreb på kvinde med multihandicap på selvstyrejet døgninstitution - et alvorligt brud på menneskerettighederne	9
Vedtagelse af samtykkebaseret lov - et menneskeretligt fremskridt	10
Tiltrædelse af Istanbulkonventionen baner vej for lov mod psykisk vold	10
Debatten om retten til identitet og nationalitet er vigtig	12
Vi udbreder kendskabet til menneskerettigheder	14
Menneskerettighedskursus	14
Dialogkort - workshop for gymnasieelever	14
Tema aften for borgere og interessenter	15
Udvalgte eksempler på deltagelse i begivenheder, debatter og interviews	17
Fokusområder i 2023	18
Henvendelser fra borgere, medier og myndigheder stiger	19

FORORD AF QIVIOQ LØVSTRØM

Rådet for Menneskerettigheder (IPS) arbejder fortsat intensivt på at fremme og beskytte menneskerettighederne i Grønland. 2022 er ingen undtagelse. IPS glæder sig desuden over at det medio 2022 lykkedes at bemane sekretariatet til understøttelse af Rådets arbejde. Det har øget vores aktivitetsniveau markant og skabt større synlighed og tiltagende tilstedeværelse af menneskerettigheder i samfundet.

2022 har vist, hvor vigtigt det er, at vi kontinuerligt og konstruktivt har fokus på menneskerettighederne i Grønland. At vi tager debatten, at vi siger til og fra, når menneskerettighederne er under pres. At vi reflekterer og tager stilling til vores omgang med hinanden, vores ønsker for vores samfund, og til hvordan vi hver især kan bidrage positivt.

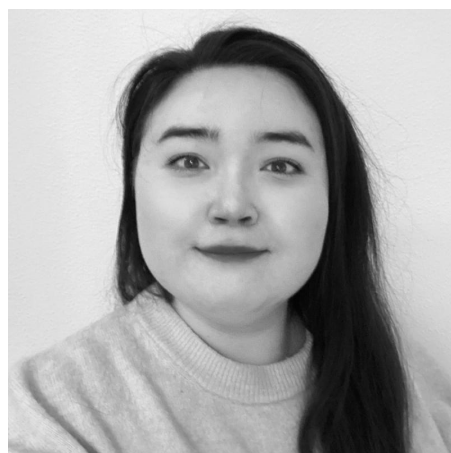
Sager som spiralskandalen illustrerer et udtalt behov for fortsat at have fokus på at stille staten til ansvar i et menneskeretligt perspektiv. Fortidige og nutidige overgreb og traumer skal frem i lyset, med henblik på at sikre en længe savnet helingsproces og bearbejdelse af flere generationers traumer.

Det er værd at fremhæve, at 2022 også har bragt markante og nævneværdige forandringer på ligebehandlingsområdet. Grønland har blandt andet vedtaget en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse i Kriminalloven, der har til hensigt at beskytte borgeres ret til egen krop. Bestemmelsen flytter ansvaret fra, om offeret gjorde modstand nok, til om gerningspersonen var sikker på, at den anden person havde lyst og deltog i samværet af egen fri vilje. Dermed placeres ansvaret det rigtige sted.

IPS arbejder kontinuerligt på at udbrede kendskabet til menneskerettighederne i Grønland. IPS' ambition er at understøtte og styrke befolkningens stemme, både via oplysning, ved at give anbefalinger til myndighederne og offentligt adressere menneskeretlige udfordringer.

IPS arbejder tæt sammen med MIO, Tilioq, Ligestillingsrådet, Institut for Menneskerettigheder (IMR) og andre relevante interessenter, da vi sammen bedre kan værne om menneskerettighederne. IPS vil derfor gerne takke vores samarbejdspartnere for året, som er gået. Vi ser frem til at fortsætte det gode samarbejde i 2023.

Qivioq Løvstrøm
Forkvinde

IPS' ÅRSBERETNING TAGER EN NY FORM

I takt med et øget aktivitetsniveau i IPS, har årsberetningens form og struktur fået et tiltrængt eftersyn. Frem for at opliste alle aktiviteter, vil fokus være på udvalgte aktiviteter, indsatser og menneskeretlige fremskridt, som vi bidrager med.

Afslutningsvis præsenteres flere af IPS' konkrete aktiviteter i årets løb. Ønskes yderligere information om et givent emne kan IPS' hjemmeside besøges eller sekretariatet kan kontaktes på info@humanrights.gl

De konventioner og artikler, der er fremhævet i årsberetningen, udgør kun et uddrag af de nævnte konventioner. Konventioner og Verdenserklæringen kan læses i deres fulde længde, ligesom nogle kan ses i et videoudrag på IPS' hjemmeside på grønlandsk og dansk med tegnsprogstolkning.

www.humanrights.gl

God læselyst!

INUIT PISINNAATTAFFII PILLUGIT SIUNNERSUISOQATIGIT
RÅDET FOR MÆNNESKERETTIGHEDER

UFRIVILLIGE SPIRALOPSÆTNINGER KALDER PÅ GRUNDIG UNDERSØGELSE

Det seneste år har vi presset på for, at staten iværksætter en grundig undersøgelse af de overgreb, som piger og kvinder i Grønland systematisk blev udsat for. Det har vi gjort i tæt samarbejde med Institut for Menneskerettigheder (IMR), Tilioq og MIO.

Man kan frygte, at spiralskandalen ikke har været den eneste overtrædelse af de generelle menneskerettigheder såvel som oprindelige folks rettigheder efter kolonitidens formelle ophør i 1953. IPS finder det særdeles positivt, at der efter anmodning fra Naalakkersuisut er nedsat en kommission til at udarbejde en uvildig undersøgelse af spiralsagen og øvrig svangerskabsforebyggelse i perioden 1960-1991. IPS ser frem til, at sagen genoptages efter den nye regeringsdannelse i Danmark. Myndighederne bør anerkende den væsentlige negative betydning, dette ufrivillige indgreb har haft på de grønlandske piger og kvinders sundhed, trivsel og udvikling, og det bør undersøges, hvorvidt der er tale om et forsøg på folkedrab. IPS og IMR har i den forbindelse understreget, at det ikke bør være de individuelle ofres ansvar at søge om anerkendelse og godtgørelse.

Præventionskampagnen var målrettet piger og kvinder, der er endnu ingen forlydender om ufrivillige indgreb af lignende karakter på drenge og mænd. Det er tankevækkende, at der stadig er en udbredt opfattelse af, at prævention primært påhviler kvinden.

Spiralskandalen har tilkaldt opmærksomhed fra det meste af den vestlige verden, og IPS' forkvinde Qivioq Løvstrøm har udtalt sig om de menneskeretlige krænkelser, sagen vedrører, i både grønlandske, danske og internationale medier.

I perioden 1966 til 1970'erne fik omkring 4.500 piger og kvinder i Grønland opsat spiral af danske læger. Spiraler blev opsat på piger helt ned til 13 år, og oftest uden samtykke fra kvinderne, pigerne eller deres forældre.

“ Pigerne og kvinderne blev udsat for en grov krænkelse af deres rettigheder, da de uden samtykke fik opsat spiraler. En udredning ville give grobund for at vurdere, om der var tale om nedværdigende og umenneskelig behandling, og om det kan kategoriseres som folkemord.
Qivioq Løvstrøm

Både på baggrund af de følgevirkninger overgrebet har medført for pigerne og kvinderne, og på baggrund af den indstilling til pigerne og kvinderne som præventionskampagnen er udtryk for, er det vigtigt at foretage en grundig undersøgelse af overgrebene.

Naalakkersuisut og den danske regering er også blevet enige om at iværksætte en historisk udredning af forholdet mellem Grønland og Danmark i perioden efter Anden Verdenskrig og frem til nu. Der er flere kendte eksempler på menneskeretlige krænkelse i perioden, herunder eksperimentbørnene og de juridisk faderløse børn. Statens forpligtelse til at yde særlig beskyttelse af oprindelige folk blev ratificeret af Danmark i 1996. Det er derfor relevant med en grundig undersøgelse, der kan føre til, at traumerne kan behandles og helingsprocessen kan begynde.

Udredningen skal undersøge følgende:

- Den historiske kontekst for den svangerskabsforebyggelsespraksis i Grønland, der blev indledt i 1960'erne, herunder Spiralskandalen.
- Beslutningsforløbet, der ledte frem til initiativet vedrørende indførelse af brug af spiraler og andre svangerskabsforebyggende metoder, herunder hvorfor initiativet blev igangsat, løbende videreførelse og tilpasning. Udredningen skal omfatte overvejelser, beslutninger og handlinger fra involverende myndigheder, organisationer og myndighedspersoner.
- Initiativets konkrete gennemførelse i Grønland og for grønlandske piger, som var indskrevet på efterskoler i Danmark. Det skal søges afdækket, hvordan initiativet blev implementeret over perioden og på tværs af grønlandske sundhedsdistrikter og for forskellige aldersgrupper. Det skal desuden søges afdækket, hvordan initiativet blev oplevet på baggrund af vidneberetninger.
- Det retlige, administrative og sundhedsfaglige grundlag på daværende tidspunkt for opsætning af spiraler og for den øvrige svangerskabsforebyggelsespraksis i Grønland og for elever fra Grønland på efterskoler i Danmark i perioden.

Verdenserklæringen - vedtaget i 1948

Artikel 2: enhver har krav på alle de rettigheder og friheder som nævnes i Verdenserklæringen, uden forskelsbehandling af nogen art, f.eks på grund af race, køn, national eller social oprindelse mv..

Artikel 3: enhver har ret til liv, frihed og personlig sikkerhed.

Artikel 5: ingen må underkastes tortur eller grusom, umenneskelig eller vanærende behandling eller straf.

ILO-Konventionen 169 om Oprindelige Folk og Stammefolk vedtaget 1989 - ratificeret af Kongeriget Danmark i 1996

Artikel 2: regeringen har ansvar for at iværksætte en koordineret og systematisk indsats med henblik på at beskytte oprindelige folks rettigheder og at garantere respekten for deres integritet.

Artikel 3: Oprindelige folk skal i fuldt mål nyde godt af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder uden hindring eller diskrimination. Der må ikke udøves nogen form for magt eller tvang i strid med det pågældende folks menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.

OVERGREB PÅ KVINDE MED MULTIHANDICAP PÅ SELVSTYREEJET DØGNINSTITUTION - ET ALVORLIGT BRUD PÅ MENNESKERETTIGHEDERNE

Ligesom resten af Grønland var IPS rystet over, at en kvinde ude af stand til at forsvare sig eller give samtykke blev udsat for et eller flere overgreb, der medførte en graviditet, som hverken personale eller pårørende havde opdaget, før kvinden gik i fødsel.

IPS har sammen med Tilioq, MIO og IMR påpeget nødvendigheden af at have procedurer og arbejdsgange, der garanterer sikkerhed og integritet hos personer anbragt på døgninstitutioner. Den velkendte udfordring med at rekruttere uddannet personale, gør det endnu vigtigere, at sikre procedurer og en kultur med fokus på beboernes tryghed, integritet og trivsel. IPS har også appelleret til at sikre hyppige tilsyn af landets botilbud med henblik på at forebygge krænkelse af beboernes rettigheder.

Naalakkersuisut og Socialstyrelsen har meddelt, at der skal iværksættes en landsdækkende undersøgelse af forholdene på døgninstitutionerne. IPS ser frem til at følge processen.

Ivaaraq-sagen er et alvorligt brud på menneskerettighederne. Der er både tale om brud på rettigheder i Verdenserklæringen og Handicapkonventionen. Personer med handicap, har ikke nødvendigvis mulighed for at beskytte sig selv i samme udstrækning som personer uden handicap. Især i denne sag. Derfor har vi som samfund et særligt ansvar for at sikre personer med handicaps tryghed og sikkerhed.

Handicapkonventionen

Artikel 3: respekt for menneskets naturlige værdighed og personlige autonomi.

Artikel 4 d: staten skal sikre at offentlige myndigheder og institutioner handler i overensstemmelse med handicapkonventionen.

Artikel 4 i: fremme uddannelse af fagfolk og personale i de rettigheder der anerkendes i denne konvention.

Artikel 6, stk. 1: kvinder og piger med handicap udsættes for multidiskrimination, staten forpligter sig til at træffe foranstaltninger der sikrer at de kan nyde alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre.

Artikel 14, stk 1a: Ret til frihed og personlig sikkerhed.

Artikel 16: frihed for udnyttelse, vold og misbrug.

Artikel 17: beskyttelse af personlig integritet.

VEDTAGELSE AF SAMTYKKEBASERET LOV - ET MENNESKERETLIGT FREMSKRIDT

På den dystre baggrund af Ivaaraq-sagen er det særdeles opløftende, at Inatsisartut i 2022 har besluttet at indføre en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse i kriminalloven, der træder i kraft i 2023.

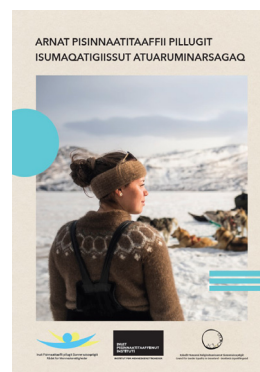
I tæt samarbejde med IMR og Grønlands Ligestillingsråd har IPS bidraget til den indledende proces til lovarbejdet. Vi har blandt andet understreget vigtigheden af at flytte det efterforskningsmæssige fokus fra graden af offerets modstand til graden af frivillighed i den seksuelle akt.

Voksnes seksuelle handlinger mod børn under 12 år bliver som udgangspunkt altid betragtet som en voldtægt som følge af den samtykkebaserede voldtægtsbestemmelse. Derved pålægges børn ikke ansvaret for at sige fra over for en voksen. I 2022 blev også et lovforslag om at forhøje foranstaltningsniveauet for voldtægt af en person under 18 år med 50 % ligeledes behandlet ved Folketinget og Inatsisartut. Lovforslaget har til hensigt at styrke ofrenes retssikkerhed.

Lovændringens formulering:

§ 77 stk. 1: For voldtægt dømmes den, der har samleje eller andet seksuelt forhold med en person, som ikke har samtykket heri.

§ 77, stk 2: For voldtægt dømmes den, der har samleje eller andet seksuelt forhold til et barn under 12 år.

Læs mere:

www.humanrights.gl

TILTRÆDELSE AF ISTANBULKONVENTIONEN BANER VEJ FOR LOV MOD PSYKISK VOLD

I februar 2022 besluttede Inatsisartut at Grønlands Selvstyre tiltræder Istanbulkonventionen (Europarådets konvention om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet).

I sit oplæg Visioner og prioriteringer for Justitsområdet 2022, skriver Naalakkersuisut, at dataindsamling om blandt andet køn og alder i voldssager vil blive prioriteret, så viden om vold i nære relationer styrkes.

Ved at tiltræde Istanbulkonventionen forpligter myndighederne sig også til at have et øget fokus på psykisk vold, som også kan have alvorlige og varige konsekvenser for offeret.

IPS glæder sig over at vores anbefalinger kan bidrage konstruktivt til denne positive udvikling for Grønland.

Typer af vold:

- Fysisk vold – slag, spark, skub o.l.
- Seksuel vold – voldtægt, krænkelser mv forbundet med tvang, sexchikane
- Psykisk vold – trusler, stalking, nedværdigende ord eller handlinger, frihedsberøvelse mv.
- Økonomisk vold – tage/administrere partnerens løn, økonomisk udnyttelse

Almindelige symptomer hos personer udsat for vold:

- Depression og angst
- PTSD
- Søvnforstyrrelser, problemer med at huske
- Forvirring, iritabilitet og koncentrationsbesvær
- Selvbepjædelser og lavt selvværd
- Misbrug, isolation
- Stærke reaktioner på små forandringer

Istanbulkonventionen

Ved at tilgå Istanbulkonventionen anerkender staterne, at også mænd kan være udsat for vold i hjemmet. Generelt er kvinder og piger dog mere udsat for vold i nære relationer end mænd, hvorfor konventionens fokus primært er på piger og kvinder.

Staten skal:

Artikel 12, 2: sikre lovmæssige og øvrige foranstaltninger for at forebygge alle former for vold.

Artikel 12, 4: opfordrer alle i samfundet, især mænd og drenge, til at bidrage aktivt til forebyggelsen af alle former for vold.

Artikel 18: staterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at beskytte alle ofre mod yderligere voldshandlinger.

Artikel 20: sikrer at ofre har adgang til tilbud der letter deres restitution efter udsættelsen for vold.

Artikel 62, a: forebygge, bekæmpe og retsforfølge alle former for vold.

IPS har sammen med IMR desuden påpeget at vi i Grønland ikke har en generel diskriminationslovgivning, der forbyder diskrimination på baggrund af seksualitet, køn, etnicitet, trosretning mv.

DEBATTEN OM RETTEN TIL IDENTITET OG NATIONALITET ER VIGTIG

Et andet emne der har fyldt på dagsordenen i 2022, er debatten om etnicitet, nationalitet og identitet. Spørgsmål om hvordan vi som samfund skal definere og skelne befolkningens identitet, etnicitet og nationalitet, samt i hvilken grad landets befolkningsgrupper skal inddrages i samfundsudviklingen. Inatsisartut debatterede til efterårssamlingen muligheden for oprettelsen af et Inuit-register. Et mindretal talte også for et valgregister baseret på etnicitet. Sidstnævnte ville have stor indvirkning i graden af indflydelse i landets udvikling, blandt de forskellige befolkningsgrupper her i Grønland. Inatsisartut besluttede derfor at flere emner i debatten skal belyses tydeligere, så debatten kan fortsætte konstruktivt.

Debatten er til tider hård og konfronterende, ligesom det kan være vanskeligt at sætte ord på de følelser og oplevelser, som debatten effektuerer i processen. Netop fordi det er vigtigt og følelsesladet, kan fronterne blive trukket skarpt op, så man enten er for eller imod, og så er der risiko for at vi holder op med at lytte til hinanden, være nysgerrige og undersøgende i vores tilgang til emnet.

IPS mener at debatten er særdeles vigtig og relevant for det grønlandske samfund. Det er dog mindst lige så vigtigt at vi har en konstruktiv debat med fokus på at overholde menneskerettighederne og sikre at vi ikke gentager historiske fejl og krænkelser i en ny kontekst.

Som bidrag til debatten har IPS forsøgt at belyse, at der er forskellige rettigheder der knytter sig til begreberne identitet, etnicitet, statsborgerskab og nationalitet. Hensigten var at sikre en debat hvor alle menneskerettigheder overholdes, så dialogen bliver til gavn for Grønland.

Derudover har IPS initieret et Sprogprojekt, der skal styrke dialogen blandt befolkningen. Mangel på definitioner af grønlandske ord i en menneskerettighedssammenhæng, kan gøre det svært at indgå i en grønlandsksproget debat om emnet. Derfor ønsker IPS at udvikle og definere det grønlandske menneskerettighedsprog med et begrebskatalog. Projektet fortsætter i 2023.

IPS har desuden haft til hensigt at belyse hvordan Verdenserklæringen og konventioner spiller sammen og supplerer hinanden, således at alle mennesker er hensigtsmæssigt beskyttet af relevante rettigheder. Det betyder at alle mennesker i hele verden er omfattet af menneskerettighederne i Verdenserklæringen.

Derudover er nogle befolkningsgrupper mere udsatte for at blive udnyttet eller undertrykt, og disse grupper har supplerende rettigheder, for at sikre at alle mennesker kan leve i frihed og lighed. Det gælder også for Oprindelige Folk, som samtidig er omfattet af Verdenserklæringen.

Verdenserklæringen og oprindelige folks rettigheder

Artikel 1: alle mennesker er født frie og lige i værdighed og rettigheder.

Artikel 2: enhver har krav på alle de rettigheder og friheder som nævnes i Verdenserklæringen, uden forskelsbehandling af nogen art, f.eks på grund af race (etnicitet), køn, national eller social oprindelse mv..

Artikel 6: ethvert menneske har ret til at blive anerkendt som retssubjekt.

Artikel 13: enhver har ret til at bevæge sig frit og til frit at vælge opholdssted indenfor hver stats grænse.

Artikel 15: enhver har ret til en nationalitet. Ingen må vilkårligt berøves sin nationalitet eller nægtes ret til at skifte nationalitet.

Artikel 21: enhver har ret til at deltage i sit lands styre enten direkte eller gennem frit valgte repræsentanter.

Artikel 1: alle oprindelige folk har ret til alle menneskerettigheder på lige fod med alle andre mennesker.

Artikel 2: oprindelige folk er frie og lige på lige fod med alle andre mennesker og har ret til uden diskrimination, at udleve deres rettigheder på baggrund af deres oprindelige herkomst og identitet.

Artikel 3: oprindelige folk har ret til selvbestemmelse.

VI UDBREDER KENDSKABET TIL MENNESKERETTIGHEDER

I tæt samarbejde med Institut for Menneskerettigheder har IPS arbejdet målrettet på at udbrede kendskabet til menneskerettigheder i Grønland. Vi har fokus på den brede befolkning, forskellige fagpersoner og myndigheder samt det politiske niveau. Derfor arbejder vi meget bredt med formidlingen omkring menneskerettigheder. I det følgende kommer nogle eksempler på IPS' aktiviteter i 2022.

MENNESKERETTIGHEDSKURSUS

I tæt samarbejde med IMR og Ilisimatusarfik faciliterede IPS i foråret 2022 et todageskursus om menneskerettigheder for fagfolk, civilsamfundsorganisationer og studerende. Tilslutningen var stor, og alle deltagere bidrog engageret til kursets succes. Det var to gode dage med undervisning, refleksion og gode debatter.

Kurset indeholdt emner som:

- Generelle træk og karakteristika ved menneskerettigheder
- Metoder til strategisk og systematisk menneskerettighedsarbejde (bl.a. gennem monitorering og rapportering til internationalt menneskerettighedssystem)
- Ligebehandling og bekæmpelse af diskrimination
- Sårbarhed og arbejdet med udsatte grupper
- Oprindelige Folks rettigheder

DIALOGKORT - WORKSHOP FOR GYMNASIEELEVER

IPS har med finansiering af Nordatlantpuljemidler udviklet dialogkort til at styrke viden og den gode dialog om menneskerettigheder i Grønland. Kortene understøtter deltagernes egen refleksion omkring menneskerettigheder og kobler dermed konventionerne til deres eget hverdagsliv. Sekretariatet afholdt med stor succes en

pilot-workshop med Samfundsfagselever ved GUX i Sisimiut. Elevernes forståelse for vigtigheden af at kende sine rettigheder, er efter workshoppen steget fra 38 procent til 60 procent. De unges oplevelse af at kunne tale om deres rettigheder i hverdagen er også markant forbedret.

Se mere her: www.humanrights.gl

I 2023 tilbyder vi dialogkortene til uddannelsesinstitutioner, kommuner og virksomheder, der er interesseret i at skabe gode refleksioner og konstruktive dialoger omkring menneskerettigheder i faglig eller personlig kontekst.

TEMA AFTEN FOR BORGERE OG INTERESSETER

I efteråret inviterede IPS til borgermøde om ufrivillige flytninger. Arrangementet blev afholdt på Ilisimatusarfik og live-streamet på Facebook og via Instagram på henholdsvis grønlandsk og dansk. På trods af dårligt vejr mødte mange fysisk op til mødet og IPS fik mange gode input fra deltagerne. Eksempelvis blev det fremhævet at personer med handicap eller sygdomme ofte vælger at flytte for at få den nødvendige hjælp eller behandling. LGBTQ+ personer føler sig ofte utrygge, ensomme og udstødte, hvilket også kan give anledning til en flytning til mere inkluderende omgivelser. Der blev ligeledes udtrykt et behov for at styrke muligheden for hjælp og vejledning, når man flytter mellem Grønland og Danmark.

De spændende diskussioner vil bl.a. bidrage til at forme IPS' indsatsområder i 2023.

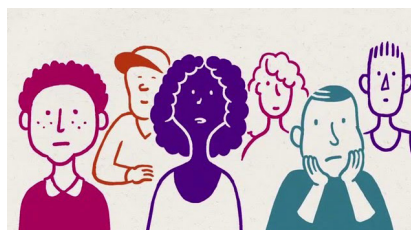
Høringer

I 2022 har IPS været særligt glade for at kunne bidrage med hørings svar til Naalakkersuisuts handlingsplaner på børneområdet. IPS anerkender ønsket om at bidrage med at koordinere indsatserne og skabe fremdrift og udvikling på det trængte område.

Udgivelser

I 2022 udarbejdede IPS et baseline study, med henblik på at kortlægge det generelle kendskab til menneskerettigheder i Grønland, samt skabe et overblik over medievaner og foretrukne kommunikationskanaler i forskellige målgrupper i Grønland. Baseline study har effektiviseret og styrket vores målrettede indsatser finansieret gennem Nordatlantpuljen.

På kvindernes internationale kampdag den 8. marts 2022 udgav IPS og Grønlands Ligestillingsråd en explainer video, der forklarer formål og hensigt med Kvindekongventionen. Vi udgav også en tekstversion, som blev uddelt til uddannelsesinstitutioner, biblioteker, kommuner og andre relevante interessenter.

UDVALGTE EKSEMPLER PÅ DELTAGELSE I BEGIVENHEDER, DEBATTER OG INTERVIEWS

- **21. januar:** Vi afleverede tekst til Indigenous World 2021 - IWGIAs årlige globale rapport. IWGIA er en global menneskerettighedsorganisation, som fremmer, beskytter og forsvare oprindelige folks rettigheder.
- **11. februar:** Vi deltog i møde om planer for udvikling af etiske retningslinjer for forskning - Ileqqussaasut, afholdt af Grønlands Forskningsråd.
- **3.-4. marts:** Vi stod bag webinar om menneskerettigheder for interessenter, med fokus på hvordan man monitorerer og afrapporterer menneskerettigheder.
- **16. maj:** IPS' forkvinde Qivioq Løvstrøm og rådsmedlem Kathrine Bødker deltog i paneldebat om kvinders vilkår på Ilisimatusarfik. I debatten deltog også Islands statsminister Katrín Jakobsdóttir samt Naalakkersuisoq for Finanser og Ligestilling, Naaja Nathanielsen.
- **25. maj:** Vi deltog online i "Regional Expert Group Meeting for Europe on the CEDAW General Recommendation Nr. 39 on the rights of Indigenous Women and girls".
- **8. juni:** Vi deltog imøde med UNESCO Nordic Camp, om at styrke deltagelsen af grønlandske børn og unge.
- **13. juli:** Vi mødtes med FN's Specialrapportør for tro- og religionsfrihed.
- **27.-29. august:** Vi deltog i Arctic Circle Forum, hvor Qivioq Løvstrøm gav et mundtligt oplæg til sessionen "Gendered Diplomacy".
- **27.-28. september:** Vi deltog som observatør til Rådet for Grønlands Retsvæsens rådsmøde med temaet: "professionalisering af retsvæsenets aktører".
- **29. september:** Vi mødtes Inatsisartuts Lovudvalg sammen med IMR, og præsenterede IPS' og IMR's statusrapport for 2021.
- **27. oktober:** Vi arrangerede tema aften om ufrivillige flytninger, som blev afholdt i Ilimmarfik og blev streamet på Facebook og Instagram på henholdsvis grønlandsk og dansk.

FOKUSOMRÅDER I 2023

I august 2022 lykkedes det IPS at bemande det lille sekretariat med to fuldtidsansatte og en studentermedhjælper. Det har afgørende betydning for IPS' aktivitetsniveau, idet rådsmedlemmerne som bekendt er fuldtidsbeskæftiget andetsteds foruden deres plads i Rådet. Mange af IPS' projekter i 2022 bliver finansieret via Nordatlantpuljen. Puljen finansierer også en projektmedarbejder til at implementere projekterne - en kærkommen hjælp til IPS og det lille sekretariat.

IPS har med baggrund i input fra temamødet afholdt i oktober 2022, udvalgt nogle fokusområder for 2023. IPS vil sammen med relevante samarbejdspartnere forholde os til blandt andet:

- LGBTQ+ vilkår i Grønland
- Online mobning og krænkelser
- Mangel på data i et menneskeretligt perspektiv
- Grænsehindringer for borgere der flytter mellem Grønland og Danmark

Formidling og vidensopbygning

En stor del af vores arbejde vil fortsat handle om at udbrede kendskabet til menneskerettigheder. Blandt andet ved at udbrede dialogkortene til flere uddannelsesinstitutioner og andre interesserede aktører og videokampanjer, som vi er i gang med at planlægge og producere

I forbindelse med IPS' 10-års jubilæum lancerer vi ny hjemmeside, som er bedre egnet til flere typer af formidling, interaktion og læring og refleksion omkring menneskerettigheder.

Det er ligeledes en prioritet at sikre kontinuerlig vidensopbygning i sekretariatet, således at viden forankres i en grønlandsk kontekst til gavn for samfundet og borgerne i Grønland. Det er endvidere ambitionen, at Grønland skal have sin egen nationale menneskerettighedsinstitution (NHRI), ud fra den anerkendelse af Grønland i sin egen ret, det vil medføre på den internationale scene. Arbejdet hermed begrænser sig ikke til 2023, men det bliver forhåbentligt en realitet i nærmere fremtid som følge af en politisk prioritering.

IPS ser frem til et spændende 2023 i menneskerettighedernes tjeneste.

HENVENDELSER FRA BORGERE, MEDIER OG MYNDIGHEDER STIGER

Med henblik på at styrke vores formidling og opnå større kendskab til vores vigtigste interessenter, er vi begyndt at registrere alle typer af henvendelser.

Som det fremgår af grafen nedenfor, får IPS mange henvendelser og fra et bredt spektrum af samfundet. IPS bestræber sig på at sikre alle brugere en god og professionel oplevelse hvad enten henvendelsen handler om vejledning, mødedeltagelse, paneldebatter eller interviews. IPS har ikke lovhjemmel til at behandle enkeltsager eller klagesager. Det er derfor vigtigt for IPS, at borgere oplever sig vejledt i de tilfælde, hvor IPS ikke kan behandle den konkrete sag.

Særligt i forbindelse med spiralskandalen har der været stor interesse fra udenlandske medier. IPS' forkvinde, Qivioq Løvstrøm, har foruden grønlandske og danske medier givet interviews til amerikanske, tyske, engelske, svenske og østrigske medier.

IPS glæder sig også over de mange henvendelser og invitationer fra samarbejdspartnere til deltagelse i vidensdeling og andre relevante fora. Det samme gælder de mange henvendelser fra myndigheder, hvor IPS kan bidrage med viden og sparring til gavn for Grønland.

Vi håber, at IPS' øgede aktivitetsniveau vil komme til udtryk i grafen for 2023 i form af flere henvendelser.

